

Ἄ πόλις ἁ τῶν Ἐπιδαυρίων
Τίτον Στατίλιον Τιμοκράτους
υἱὸν Λαμπρίαν ἀρετᾶς ἔνεκεν.

Ἐν τῷ Ἱερῷ εὐρέθησαν πολλαὶ ἐπιγραφαὶ ἀναφερόμεναι εἰς μέλη τῆς οἰκογενείας Τίτου Στατίλιου καὶ δημοσιευθεῖσαι ἐν τῷ Corpus καὶ ἐν τῷ Lebas, ἐξ ὧν ὁρμώμενος ὁ Foucart συντάξε διάγραμμα γενεαλογίας τῆς οἰκογενείας ταύτης (ἴδε Lebas II, 151).

Ἰψ. 0,74, πλ. 0,53, πάχ. 0,50. Μήκος γραμμάτων 0,030.

78.

Τεμάχιον βάρου ἐν ᾧ σώζονται τάδε :

T I B E P I O N . . .
S E B A C T O N . . .

Ἰψ. 0,22, πλ. 0,36, πάχ. 0,21.

79.

Ἄτερον ἐν ᾧ ὠσαύτως σώζονται :

. . . . Ε Π Ι Δ Α Υ Ρ Ι Ω Ν
. . . Γ Υ Ν Α Ι Κ Α Κ Α Ι Σ Α Ρ Ο Σ
. . . Κ Ο Υ Σ Ε Β Α Σ Τ Ο Υ

Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ὁρμώμενοι ἐκ τῆς ἐν τῷ γ'. στίχῳ καταλήξεως ΚΟΥ καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ Α'. τεύχει τῆς Ἐφημερίδος ταύτης (1883) δημοσιευθείσης ἐπιγραφῆς ἐν σελ. 30 ἀρ. 11 ἐδυνάμεθα ἴσως νὰ συμπληρώσωμεν οὕτως :

[Ἄ πόλις ἁ τῶν] Ἐπιδαυρίαν
[Φρουρίαν Τρανκυλλίαν] γυναῖκα Καίσαρος
[Γορδιανοῦ Μάρ]κου σεβαστοῦ.

ἀλλ' ἐν τῷ β'. στίχῳ ὑπάρχουσι πολλὰ γράμματα, ἐκτὸς ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ Φρουρίαν ἦτο συγκεκομμένον.

Ἐν Ἀθήναις, μηνὶ Μαρτίῳ 1884.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΤΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ. — ΒΑΤΗ.

Τῆς Βατῆς ἡ θέσις μένει ἔτι ἀκριβῶς ἀόριστος.

Καὶ κατὰ μὲν τὸν Hanriot, ὅστις ἐδημοσίευσεν τὸ περὶ δήμων Ἀττικῆς σύγγραμμα αὐτοῦ ἐν ἔτει 1853, « ὁ δῆμος οὗτος ἐξ ἐπιγραφῆς ἀρτι ἀνακαλυφθείσης ἐφάνη τῷ κ. Πρὸς κατατακτέος μετὰ τινος πιθανότητος ἐν τῇ Μεσογαίᾳ ἡ δὲ εἰκασία αὕτη συμβιβάζεται ἰκανῶς πρὸς τὴν περίστασιν ὅτι Ἀμυνόμαχος, γενικὸς κληροδόχος Ἐπικούρου τοῦ Γαργηττίου, ἦν ἐκ Βατῆς, κατὰ Διογένη τὸν Λαέρτιον. Εἰ δ' ἀπεδεχόμεθα τὴν γραφὴν Βάτη, ἡ ἔννοια τῆς λέξεως ἤθελε μετ' ἀκριβείας ἀνταποκριθῆ τῷ τοπογραφικῷ χαρακτῆρι τῆς βατώδους κοιλάδος ἐν ἣ κεῖται ὁ Γαργηττός, μεταξὺ Πεντέλης καὶ Ὑμηττοῦ. Πλήν, ὁ ὀρισμὸς οὗτος μένει πάντοτε ὑποθετικὸς (1). »

(1) Recherches sur la topographie des demes de l'Attique

Ὁ δὲ παλαιότερος περιηγητὴς Λήκ (1), ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀττικῶν δήμων τῷ περιεχομένῳ ἐν τῇ κατὰ τὸ ἔτος 1841 γενομένῃ δευτέρᾳ ἐκδόσει τοῦ περὶ τοπογραφίας τῶν δήμων τούτων πολυτίμου συγγράμματος, σημειῶν τὴν Βατὴν ἀστερίσκῳ, σημαίνοντι βεβαίως οὐχὶ τὸ γνωστὸν τῆς θέσεως, ἀλλὰ τὴν ὅπως δὴ ποτε ὑπαρξὶν εἰδήσεώς τινος περὶ αὐτῆς (or at least concerning the position of wich we have some information), εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν ἀναφέρεται ἵνα εἴπη πιθανὸν τοῦτο μόνον « ὅτι ὁ δῆμος οὗτος ὑπήρχεν ἐν τῇ Μεσογαίᾳ. »

p. 225.—Πρὸς καὶ Ross, Demen Att. 1846. s. 64, ἐνθα ὁ ῥὸς λέγει Lage unbekannt.—Ὁ Ἀρκάδιος ἐν τῷ περὶ τόνων ὑπαγορεύει τὸν ἐπὶ τῆς ληγοῦσης τονισμὸν (βιβλ. 16').

(1) Topogr. of Athens and the demi, vol. II, p. 185, ἐν λέξει Βατῆθεν.

Ἄλλ' αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἐπιγραφή τῶ πρώτῳ ἐκδόντι αὐτὴν Πιττάκη ἐχρησίμειυσεν ἵνα ὄριση τῇ Βατῇ θέσιν τὴν πρὸς βορρᾶν προσεχῆ τῇ πόλει, νῦν δὲ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, Βάθειαν, παρ' ἣν κεῖται καὶ ὁ κῆπος Μιγάλθοδα καὶ ἡ συνεχομένη αὐτῶ πρὸς μεσημβρίαν οἰκία Βλαχούτση ἐξ ἧς ἐξεχώσθη ἡ ἐπιγραφή (1). Τοῦτο δὲ καὶ οὗτος δι' οὐδένα ἄλλον λόγον ἢ ὅτι ἐν αὐτῇ ἀναφέρονται δύο ἄνδρες ἐκ Βατῆς, ὃ τε προτείνας τὸ ψήφισμα Ἀμυνόμαχος Φιλοκράτου καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ψήφισματος ἐπαινούμενος καὶ στεφανούμενος Πολύευκτος Λυσιστράτου, ἐν ᾧ ὁ Λῆκ, ἔπειτα δὲ καὶ ὁ Hanriot εἰκασαν ὅτι ἐν τῇ Μεσογαίᾳ, καὶ ἐπὶ ἐδάφους μάλιστα τῶν νῦν Μεσογαίων, ἔκειτο ἡ Βατὴ ἐκ τούτου, ὅτι ἀμφότεροι οἱ Βατῆθεν ἄνδρες, ὃ τε προτείνας τὸ ψήφισμα καὶ ὁ ἐπαινεθεὶς, ἀνήκον κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν εἰς κοινόν τι «Μεσογαίων», οὗ τινος μάλιστα ὁ Πολύευκτος ὑπῆρξε καὶ ἄρχων, «ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης τῆς εἰς Μεσογαίους» στεφανωθεὶς.

Ἐν ἔτει δὲ 1875, καθ' ἣν περίπου τὸ περὶ Πολυεύκτου ψήφισμα τοῦ Ἀμυνομάχου εὐρέθη θέσιν, «ὡς ἑκατὸν πενήκοντα βήματα πρὸς νότον τῆς γνωστῆς οἰκίας τοῦ ποτὲ Μιγάλθοδα (2)» ἀνεσκάφη καὶ δευτέρα ἐπιγραφή ὁμοίον ἐνέχουσα θέμα, ψήφισμα τῶν αὐτῶν Μεσογαίων, τῶν ὑπὸ ἴδιον ἄρχοντα ἐπιμελουμένων τῆς τοῦ Ἡρακλέους λατρείας ἐν ἰδίῳ ἱερῶ. Πλήν, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιγραφῇ, ὁ μὲν εἰπὼν τὸ ψήφισμα εἶναι *Κυδαθηναίους*, ὁ δὲ ἐπαινεθεὶς ἐκ *Κεραμέων*, παντελῶς ἐνταῦθα σιωπωμένης τῆς Βατῆς.

Ἄλλ' ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν δύο τούτων πολυτίμων ἐπιγραφῶν ὁ κ. Κουμανούδης συνήγαγε διπλὴν εἰκασίαν· πρῶτον ὅτι οἱ ἐν αὐταῖς *Μεσόγειοι* ἦσαν ἄθροισμά τι, κοινόν τι κατοίκων πλειόνων δήμων καὶ πλησιοχώρων τῶ ἄσκει καὶ ἐν αὐτῶ τούτῳ κειμένων· ἔπειτα, ὅτι ἐκεῖ που, πλη-

(1) Ἀρχαιολογ. Ἐφημ. Α' περίοδος, 369. (C. I. A. II. I. n° 602.) Τὸ ὄνομα Βάθεια τὸ ὀριστικῶς πείσαν τὸν μακαρίτην Πιττάκην ὅπως ἐνταῦθα θέσῃ τὴν Βατὴν πρόδηλον εἰς τοὺς γινώσκοντας τὸν τόπον ὅτι ἐδόθη αὐτῶ εἰς δήλωσιν τῆς ταπεινότητος, τῆς κοιλότητος αὐτοῦ, καταφανεστάτης μάλιστα ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ὁδοῦ Σωκράτους.

(2) Σ. Α. Κουμανούδης ἐν Ἀθηναίου τόμῳ Δ' σελ. 112 ἐπ. (C. I. A. II. II. n° 603).

σίον τοῦ τόπου τῆς εὐρέσεως τῶν ψηφισμάτων, πιθανῶς ἔκειτο τὸ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ἀναφερόμενον ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους, ὅπερ εἶχον κοινὸν οἱ Μεσόγειοι ἐκεῖνοι, οἱ ὄλως, κατὰ ταῦτα, ξένοι πρὸς τὴν ὀπίσω τοῦ Ὑμηττοῦ Μεσογαίαν (1).

Καὶ τῶ ὄντι σαφῶς ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν τούτων προκύπτει ὅτι εἰς τοὺς Μεσογαίους τούτους ἀνήκον οἱ προσεχέστατοι τῶ τε ἄσκει καὶ τῇ θέσει ἐν ἣ εὐρέθησαν αἱ ἐπιγραφαὶ Κεραμεῖς καὶ οἱ ἐν τῶ ἄσκει Κυδαθηναίεις. Σαφῶς δὲ καὶ οἱ ἐν Βατῇ δημοτευόμενοι· ἄλλ' οὗτοι τάχα ἦσαν καὶ πλησιόχωροι; — Καὶ ποῦ ἔκειτο ἡ Βατὴ;

Δύο κατάλογοι πρυτάνεων (2) φαίνονται ἡμῖν ὅτι διευκολύνουσι τὴν λύσιν τοῦ ἀπορήματος.

Ὁ περὶ οὗ ἐνταῦθα πρόκειται δήμος ἀνήκεν εἰς τὴν Αἰγιίδα φυλὴν, τὴν ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς πάντοτε ταπτομένην δευτέραν, ἀμέσως μετὰ τὴν Ἐρεχθίδα (3). Οἱ δὲ δύο πρυτανικοὶ κατάλογοι, καταλέγοντες τοὺς πρυτάνεις τῆς Αἰγιίδος κατὰ δήμους, φαίνεται ὅτι, ὡς καὶ ἐν ἄλλαις παραπλησίαις ἐπιγραφαῖς παρατηροῦμεν, ἐτήρησαν σειρὰν τινα, οὐχὶ κατὰ τάξιν πρεσβείων, ὡς ἐπὶ φυλῶν, ἀλλὰ κατὰ λόγον τοπογραφικόν. Οὕτως, ἐν μὲν τῇ ὑπ' ἀρ. 870 ἐπιγραφῇ ἀναγινώσκομεν·

Ἐκ Κολωνοῦ

Ἄνθος Νικηράτου

Δημήτριος Σπενσιεράτου

Βατῆς

Πυθέας Πυθίππου

Ἀμυνόμαχος Φιλοκράτους (4)

(1) Ὁ κ. Κουμανούδης, φαινόμενος ὅτι ἔχει νὰ εἰπῇ τι περὶ τοῦ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ταύταις ἀναφερομένου Ἡρακλείου, οὐχ ἤττον δηλοῖ ὅτι σιωπᾷ, μετριοφρονῶν ἅμα τε καὶ ὑποσκόπτων τοὺς τὰ ἐν τῇ Ἀττικῇ Ἡράκλεια ἔνθα καὶ ἔνθα ἐπὶ τοῦ χάρατος ἀναθεμελιούστας εὐρωπαϊκοὺς λογίους. Ἡμεῖς δ' ἐκ τούτου εὐλόγως περιδεδέστεροι, μολὶς τολμῶμεν ἀπλῶς νὰ ὑποδείξωμεν εἰς τοὺς ἐπιμένους τοιούτων ἔρευνῶν τὸν ὑπὸ τῶν ἐν τόμῳ I τοῦ Corpus Inscript. Atticarum ταμιακῶν ἀναγραφῶν ὑπ' ἀρ. 161, 162, 164, 165-167, 170, 172, 173 μνημονεύομενον Ἡρακλέα τὸν ἐν Ἐλαεῖ (ἢ Ἐλαίει), προσεπιδηλοῦντες καὶ ὅτι δὲν ἐπέισθημεν περὶ τῆς ὑπὸ τινων ἀποφθεγματικῆς βεβαιουμένης ταυτότητος τῆς θέσεως εἰς ἣν ἀνῆκε τὸ ὄνομα τοῦτο πρὸς τὸν δῆμον τὸν φέροντα τὸ ὄνομα Ἐλαιοῦς καὶ Ἐλαεῖος.

(2) Corpus Inscr. Atticarum, II. II. n° 870, 872.

(3) Ἴδε Leake, αὐτόθι σελ. 11-12 καὶ σημ. 1.—Dumont, Essai sur l'Éphébie Attique t. I. p. 73 suiv.—Ἴδε καὶ τοὺς πίνακας τοῦ Corpus Inscriptionum Atticarum.

(4) Ἔχομεν πάλιν ἐνταῦθα τὸ αὐτὸ ὄνομα τοῦ κληρονόμου τοῦ

Ἐν δὲ τῷ ὑπ' ἀρ. 872 πίνακι, ἀνεστραμμένα μὲν, ἀλλὰ συνεχῆ καὶ ἐνταῦθα ἀναγινώσκωμεν·

Βατεῖς

Λυσίστρατος Πολυεύκτου (1)

Ἐκ Κολωνῶ

Καλλιφάνης Καλλικλέους

Θεάγης.

Καὶ γινώσκωμεν μὲν ὅτι ἀκριβῆ τοιαύτην τινὰ κατάταξιν πάντων τῶν δήμων οὐδ' ἐν τοῖς ἐπ' ἀκριβείᾳ φημιζομένοις πίναξι δυνάμεθα νὰ δεῖξωμεν (2). Ἄλλ' ὅμως καὶ δὲν πειθόμεθα ὅτι ἀπλῆς συμπτώσεως προῖόν εἶναι ἢ ἐπανάληψις τῶν δύο τούτων δήμων ἐν δυσὶν ἐπισήμοις καταλόγοις κατὰ σειράν ἀδιάσπαστον. Καὶ ἐν τῇ γνώμῃ ταύτῃ πλήν ἄλλων παραδειγμάτων, λίαν ἐνισχύει ἡμᾶς ἢ ἐν ἀριθμῷ 864 τοῦ αὐτοῦ τόμου τῶν Ἀττικῶν Ἐπιγραφῶν σειρά· «*Κρωπίδαι — Παιοῖδαι — Εὐπυρίδαι — Αἰθαλίδαι — Κολωνῆς*», ἀληθῆς ἐπὶ τῆς στήλης παράταξις τῶν ἐπὶ τοῦ πρὸς βορρᾶν τῶν Ἀθηνῶν ἐδάφους τῆς Ἀττικῆς παρατεταγμένων δήμων.

Ἦν ἄρα, κατὰ ταῦτα, ἡ Βατὴ πλησιόχωρος τῷ Κολωνῶ, τῷ ὁμόρῳ τῇ θέσει ἐν ἣ εὐρέθησαν αἱ περὶ Μεσογείων ἐπιγραφαί· οἱ δὲ Βατεῖς ἀποδεικνύονται ὅτι ὡς γείτονες καὶ αὐτοὶ μετεῖχον τῆς κοινῆς λατρείας τῶν Μεσογείων.

Εἰς τὸ συμπέρασμα δὲ τοῦτο, καίπερ μόνην τὴν ὑπὸ τοῦ Πιπτάκη δημοσιευθεῖσαν ἐπιγραφὴν ἔχων ὑπ' ὄψει, κατέληξεν ἐν ἔτει 1862 ὁ περὶ τὴν ἀρχαίαν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος ἀσχοληθεὶς Γερμανὸς Bur-

¹ Ἐπικούρου. Ἀλλὰ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ὁ κ. U. Kähler ὀρίζει ὡς χαραχθεῖσαν περὶ τὰ μέσα τοῦ τετάρτου αἰῶνος, ἐν ᾧ ὁ κληρονόμος τοῦ Ἐπικούρου ἤμαζε περὶ τὰ μέσα τοῦ τρίτου (ὁ Ἐπίκουρος ἀπέθανεν ἐν ἔτει 271–270 π. Χ.), μετὰ τὸν ἐπ' Ὀλβίου ἄρχοντος ἐν-αυτὸν προτείνων τὸ ἐπαινετικὸν τοῦ Πολυεύκτου ψήφισμα τῶν Μεσογείων· ἤρξεν δὲ ὁ Ὀλβίος περὶ τὴν 126ην Ὀλυμπιάδα, μετὰ 276 καὶ 271 π. Χ. (Dumont, *Fastes éponymiques*, p. 55.—C. I. A. II. I. n° 335).

(1) Πιπτάκης πατὴρ τοῦ ἐν τῷ α' ψήφισματι τῶν Μεσογείων ἐπαινουμένου· διότι ἐπρωτάνευσεν ἐπὶ Νικομάχου, ἄρχαντος 341–340 π. Χ. (*Bull. de Corresp. Hellénique* t. V. p. 361.) Οἱ λῆθοι ἐπιλοτιμήθησαν τὰ αὐτὰ ὀνόματα νὰ διασωσῶσιν ἅπαντες εἰς ἡμᾶς.

(2) Τὸν ὑπ' ἀρ. 872 κατάλογον ὁ ἔμπειρος ἐκδότης Kähler φέγει ὡς ἱκανῶς ἡμελημένον, ὅπερ, λέγει, οὐχί σπανίως βλέπομεν ἐν τοῖς τοιοῦτοις μνημείοις.

siān, ἐν τῷ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο δημοσιευθέντι συγγραμμάτι (1)· ὅστις δι' ἐνὸς βλέμματος ἐπισκοπήσας τὴν περίχωρον καὶ ὀδηγηθεὶς ἴσως ὑπὸ τῆς συνηχίσεως τοῦ νέου πρὸς τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, εὐτόλμως ἔκτοτε ὑπέδειξε θέσιν τῆς ἀρχαίας Βατῆς τὴν σημερινὴν κώμην Πατήσια (das jetzige Dorf Patissia), τὴν ἡμίσειαν ὥραν, πρὸς βορρᾶν, τῶν Ἀθηνῶν ἀπέχουσαν. Εἶπομεν «εὐτόλμως», διότι καὶ ἐστερεῖτο ὁ ἀνὴρ ἐνδείξεων ἄλλων, πλήν τῆς ἐκ τοῦ πρώτου ψηφίσματος τῶν Μεσογείων προκυπτούσης, καὶ ἦσαν ἤδη κατειλημμένα, κατ' εἰκασίαν μὲν, ἀλλ' ὅπως δῆποτε κατειλημμένα τὰ Πατήσια ὑπὸ τῶν τοπογράφων ὑπὲρ ἄλλου δήμου, οὐ τινος κατὰ παράδοξον τύχην ὠρίζετο ὑπ' αὐτῶν ἢ θέσις πρὶν ἢ γνωρισθῆ πω καλῶς τὸ ὄνομα.

Φύριη, τοιοῦτον ὄνομα δήμου τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς κατεσκεύαζον οἱ τότε ἀρχαιολόγοι συμπληροῦντες τὰ τέσσαρα πρῶτα γράμματα δημοτικοῦ ὀνόματος ΦΥΡΝ, τὰ μόνον σωζόμενα ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 275 ἐπιγραφῇ τοῦ *Corpus inscr. Graecarum* τοῦ Bœckh (2). Μετὰ δὲ τὸν Ῥὸς ὁ Hanriot ἐπανελάμβανεν· «Ὁ Θουκυδίδης ἀναφέρει μικρὰν ἵππομαχίαν συναφθεῖσαν ἐν Φρυγίῳ, τότῳ ὅστις, κατὰ τὴν ἀφήγησιν αὐτοῦ ἔκειτο μεταξύ Ἀθηνῶν καὶ Ἀχαρνῶν. Καὶ ὁ μὲν Ῥὸς λέγει ὅτι πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τοῦ δήμου Φύρι[ης], ὅστις ἅπαντ' ἐπὶ κολοβῆς ἐπιγραφῆς ἀνήκων εἰς τὴν Ἀντιοχίδα. Ἐγὼ δὲ φρονῶ, προστίθησιν ὁ γάλλος τοπογράφος, ὅτι ὁ δῆμος οὗτος ἔκειτο πρὸς τὰ σημερινὰ Πατήσια, σημεῖον τῆς ἀπ' Ἀχαρνῶν εἰς Ἀθήνας ὁδοῦ κάλλιον ἀρμολύζομενον πρὸς τὰς περιστάσεις τῆς ἀφηγήσεως τοῦ Θουκυδίδου καὶ πρὸς τὴν πρόθεσιν τοῦ Ἀρχιδάμου, ἐπιδρομὴν ἀπλῆν ποιουμένου ὑπὸ τὰ τεῖχη τῶν Ἀθηνῶν» (3).

Ἄλλ' ὁ ἀναγινώσκων μετὰ προσοχῆς τὸ περὶ οὗ πρόκειται χωρίον τοῦ Θουκυδίδου, (4) κἄν δε-

(1) *Geographie von Griechenland*, B. I. s. 335.

(2) Leake αὐτόθι, σελ. 195.

(3) Hanriot, αὐτόθι, σελ. 54.

(4) Ἡ ἀφήγησις τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ ἔχει ἥδε· «Ἰππέας μὲν τοὶ ἐξέπεμπεν αἰεὶ (Περικλῆς) τοῦ μὴ προδρόμους ἀπὸ τῆς στρατιᾶς ἐσπύπτοντας εἰς τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἐγγύς τῆς πόλεως κακουργεῖν· καὶ ἵππομαχία τις ἐνεγένετο βραχεῖα ἐν Φρυγίῳ τῶν τε Ἀθηναίων τελεῖ ἐν τῶν ἱππέων καὶ Θεσσαλοῖς μετ' αὐτῶν πρὸς τοὺς Βοιωτῶν ἱππέας, ἐν ἣ οὐκ ἔλασσαν ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Θεσσαλοί, μέχρι οὗ προσβοη-

χθῆ μετατρεπτόν τὸ ὄνομα ἐν Φυργίοις εἰς Φύρ-
νην, ἀπορεῖ τίνας ποτὲ ἰδιαζούσας περιστάσεις
ἀνεῦρεν ὁ γάλλος τοπογράφος ἐν τῇ διηγήσει τοῦ
ἀρχαίου ἱστορικοῦ, ὥστε νὰ προσαρμόσῃ αὐταῖς
τὴν θέσιν τῶν Πατησίων ὡς θέσιν τοῦ δήμου Φυρ-
νησίων ἢ Φυρρηνσίων, — διότι τοιοῦτον ὄνομα
δημοτικὸν προέκυψεν ἐπὶ τέλους ἐξ ἄλλων ἐπιγρα-
φῶν. Ἐν καὶ μόνον συναγεται σαφῶς ἐκ τῆς ἀφη-
γήσεως τοῦ Θουκυδίδου, ὅτι μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ
Ἀχαρνῶν, ἐν τῷ εὐρυτάτῳ ἀπὸ τῶν ὑπωρείων τοῦ
Πάρνηθος μέχρι τῶν τειχῶν τῆς πόλεως πεδίῳ, ἐγένε-
το ἡ ἵππομαχία. Ἴσως δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι οὐ πολὺ
μακρὰν τῶν τειχῶν, διότι ἄλλως δυσκόλως ἐξηγεῖ-
ται ἡ εὐκολία ἢ παρασχεθεῖσα εἰς τοὺς Ἀθηναίους
καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς νὰ ἄρῳσιν ἀσπόνδους αὐθημε-
ρὸν τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ πάλιν τὸ γεγο-
νός ὅτι προλαβόντες προσέδραμον ὀπλιῖται εἰς βοή-
θειαν τῆς βοιωτικῆς ἵππου δείκνυσι τὸ ἔδαφος
τῆς ἀψιμαχίας ἐγγύτερον ταῖς Ἀχαρναῖς ἢ ταῖς
Ἀθήναις.

Εὐλόγως ἄρα ὁ Bursian ἐκλέξας ὑπὲρ τῆς Βα-
τῆς τὰ Πατήσια, ἠμέλησεν ὅπως νὰ ἐξωθήσῃ τοὺς
ἀφ' ἑαυτῶν ἐκπεσόντας ἐκεῖθεν Φυρνησίους.

Ὁ δὲ κατόπιν χρόνος ἐκόμισεν ἐπικουρίαν εἰς
τὴν εὐτυχῆ τόλμην τοῦ γεωγράφου. Ἐπιγραφή
ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐλκύσασα, ἀλλ' ἀτελῶς, τῶν
ἀρχαιολογούντων τὴν προσοχὴν, μόλις δ' ἐν ἔτει
1870 μετ' ἐνδελεχῆ μελέτην ἀναγνωσθεῖσα καὶ
δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ Ἐφημερίδι ταύτῃ ὑπὸ τοῦ
γενικοῦ τῶν ἀρχαιοτήτων ἐφόρου κ. Π. Εὐστρα-
τιάδου, αὐτὴ ἐκείνη ἢ ἐπιγραφή ἣτις πέρυσιν ἐχρη-
σίμωσεν ἡμῖν εἰς ὄρισμόν τῆς θέσεως τῆς Ἀϊα-
καίας, ἐπιτρέπει σήμερον πάλιν νὰ στηρίζωμεν διὰ
τοῦ νέου ὀνόματος τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν Πατη-

θησάντων τοῖς Βοιωτοῖς τῶν ὀπλιτῶν, τροπὴ ἐγένετο αὐτῶν καὶ ἀπέ-
θανον τῶν Θεσσαλῶν καὶ Ἀθηναίων οὐ πολλοί· ἀνεῖλοντο μὲντοι αὐ-
τοὺς αὐθημερὸν ἀσπόνδους καὶ οἱ Πελοποννήσιοι τροπαῖον τῇ ὑστεραίᾳ
ἔστησαν.» (Βιβλ. Β' κεφ. 22). — Ὁ κ. A. Milchhøfer ἐν τῷ ἐπεξη-
γηματικῷ κειμένῳ τῶν ὑπὸ τῆς γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς Ἀκαδημίας
τῇ συμπράξει τῆς πρωσικῆς Κυβερνήσεως ἐκδιδόμενων χαρτῶν τῆς
Ἀττικῆς (Heft II. Sect. Pyrgos. s. 41) τῆσι τὰ Φυργία, μὴ
δεχόμενος ταυτῆτα αὐτῶν καὶ τῶν Φυρρηνσίων, παρὰ τὸ Καματερόν
συμφώνως τῷ Bursian (Geogr. v. Griechenland, B. I. s. 334).
— Ὁ δὲ F. Lenormant, ἐν τῷ χάρτῃ τῷ παρηρητημένῳ τῇ Mono-
graphie de la voie Sacrée, ἀκολουθεῖ καὶ ἐν τούτῳ τῷ Hanriot.

σίῳ ἐνίδρυσιν τῆς ἀρχαίας Βατῆς. Διότι σήμερον,
ἔχοντες δεδομένον ἐξ αὐτῆς ἀκέραιον τὸ ἄγνωστον
τέως τοπικὸν ἐπίρρημα, ἀνευρίσκομεν αὐτὸ ὁλόκλη-
ρον ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς ὀνόματι τῆς πρὸς τὸ ΒΑ τοῦ
Κολωνοῦ θέσεως.

A. I. στίχ. 20 — 22. (1)

. . . ρίλαος Ὀλυμπιοδώρου Στειριεύς
καὶ Ἀπολλωνία Ἀπολλοδώρου
. . . . . χωρ(ίου) Βατῆσι

A. II. στίχ. 16 — 17.

Σχαστη-
ριῶν Βατῆσι. (2)

Βατῆσι — Πατήσια.

Καὶ σιωπᾶ μὲν ἀτυχῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου
τὸ ὑπὸ Κουρτίου καὶ Κάουπερτ πέρυσιν ἐκδοθὲν
Ἐπεξηγηματικὸν Κείμενον τῶν ὑπὸ τῆς γερμα-
νικῆς ἀρχ. Ἀκαδημίας καὶ τῆς πρωσικῆς Κυ-
βερνήσεως ἐκδιδόμενων λαμπρῶν χαρτῶν τῆς Ἀτ-
τικῆς, παρερχόμενον τὸ ἐπὶ τοῦ χάρτου (Section
Kephisia) σπουδαῖον τοῦτο σημεῖον ἄνευ ἄλλης ἢ
τῆς ἐν παρόδῳ μνείας (3). Ἀλλ' ἡ ἐπιμελής αὐ-
τοῦ παρατήρησις ἐπαναφέρει εἰς τὴν μνήμην τοῦ
ειδότος τοὺς τόπους τὸ πολλῆς προσοχῆς ἄξιον
τοῦτο πρᾶγμα, ὅτι τοῦ ἐδάφους ἢ κατασκευῆ ἐν
Πατησίοις, μικρὸν ἀνωτέρω τῆς συμβολῆς Ποδο-
νίπτου καὶ Κηρισσοῦ, συνήγαγε τὰς ἀπὸ Πάρνηθος,
Εὐβοϊκοῦ κόλπου καὶ τῶν πρὸς τὸν Πάρνηθα τε-
τραμμένων κλιτύων τῆς Πεντέλης (B. ΒΑ. ΒΑ.)
ὁδοῦς, διότι κατὰ τὸ σημεῖον τῆς συμπτώσεως αὐ-
τῶν ἀνέκαθεν ὑπῆρχεν ἡ μόνη εὐπρόσβατος πρὸς

(1) Ἀρχαιολ. Ἐφημ. Περιοδ. 6'. Τεύχος ΙΔ' σελ. 361, 362.
(C. I. A. II. I. n° 61.)

(2) Ἡ ὑπὸ Benseler 6' ἔκδοσις τοῦ λεξικοῦ τῶν κυρίων ὀνομάτων
τοῦ Pape (1870) δὲν περιέχει τὸ ἐπίρρημα τοῦτο, ἀλλὰ μόνον τὸ
Βατῆθεν. Παραλείπει ὁμοίως καὶ τὸ γνωστὸν τότε δημοτικὸν Βα-
τεῖς ἢ Βατῆς, ὅπερ καὶ Στέφανος ὁ Βυζάντιος ἠγνόει.

(3) Τελείαν παρασιώπησιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ χάρτου παραλείψιν,
σημειῶ τὴν τῆς σπουδαίας θέσεως Ἀνάκασα· ἔτι δὲ καὶ τὴν τοῦ
παρ' αὐτὴν Βασιλικῶς.

τὴν πόλιν διάβασις (1). Εἰς ἡμᾶς δὲ μετὰ τὰ εἰρημμένα φαίνεται ὅτι ἐκυρώθη ἡ περὶ Βατῆς γνώμη τοῦ Βουρσιανοῦ, κρίνοντες δὲ τὸ ὄνομα Πατήσια παραφθορὰν τοῦ τοπικοῦ ἐπιρρήματος

Βατῆσι, ἐν Πατησίοις νομίζομεν ὅτι ἔχει τόπον ἢ Βατή (1).

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ν. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ.

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς ἤδη τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐπὶ τῆς πλατείας Κοραῆ καὶ κατὰ τὸ Δ. μέρος ταύτης ἐγένετο ἔναρξις τῆς σκαφῆς πρὸς θεμελίωσιν τοῦ δημοτικοῦ θεάτρου τοῦ Πειραιῶς. Ὑπὸ τὰ πρῶτα τῆς σκαπάνης κτυπήματα παρουσιάσθησαν τοίχοι κατὰ διαφόρους διευθύνσεις φερόμενοι, οἵτινες ἐδείκνυον ὅτι πάντες ἀνήκον εἰς παλαιάν τινα οἰκοδομήν ἐκεῖ που ἐν τοῖς χώμασι καλυπτομένην, ἀπεκαλύπτοντο δὲ καθ' ὅσον ἡ ἐργασία πρὸς Α. ἐχώρει. Ἐν τοῖς χώμασι τοῖς μεταξὺ τῶν τοίχων τούτων κατὰ τὴν ἀρχὴν ἤδη τῆς σκαφῆς ἀνευρέθησαν τρεῖς ἐνεπιγράφοι λίθοι, ὧν τὰς ἐπιγραφὰς παρατίθεμαι ἐνταῦθα ἀφίνων τὰ κατὰ τὰ λοιπὰ εὐρήματα καὶ τὴν ἄλλην οἰκοδομήν εἰς τὸ τέλος

τῆς ὄλης ἐρεύνης, ἣν ἐκεῖ τὸ Ὑπουργεῖον διέταξεν.

Α'. Τῶν ἐπιγραφῶν τούτων ἡ πρώτη εἶνε ἐπὶ στήλης λίθου φαιοῦ μετ' ἀετώματος καὶ ἀκρωτηρίων, τεθραυσμένης τὸ κάτω ἤμισυ ἐξ ἀριστερῶν καὶ ἄνω πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ κάτω ἀπὸ στίχου 20^{οῦ} καὶ ἐξῆς. Τὸ σωζόμενον ὕψος τῆς στήλης εἶνε ἐνὸς μέτρου, τὸ πλάτος 0,69, τὸ δὲ πάχος 0,20. Φέρει ἐπὶ τῆς ἐνεπιγράφου ἐπιφανείας ἄνω ἐν κυματίῳ ὑπὸ τὸ ἀετωμάτιον τάδε: ΙΕΡΑΔΙΟΝΥΣΟΥ, μετὰ δὲ τοῦτο δύο ψηφίσματα, τὸ πρῶτον τιμητικὸν Διονυσίου Ἀγαθοκλέους Μαραθωνίου, τὸ δ' ἕτερον, οὐ ἐλάχιστον μέρος σώζεται, τιμητικὸν Σόλωνος Ἐρμογένου Χολαργέως.

Ἔχει δ' ἡ πλάξ αὕτη ὧδε:

Ι Ε Ρ Α Δ Ι Ο Ν Υ Ξ Ο Υ

Α Γ Α Θ Ε Ι Τ Υ Χ Ε Ι Ο Ρ Γ Ε Ω Ν Ε Ξ

	Δ Ι Ο Ν Υ Ξ Ι Ο Ξ	Α Γ Α Θ Ο Κ Λ Ε Ο Υ Ξ	Μ Α Ρ Α Ο Ω Ν Ι Ο Ξ
	Α Γ Α Θ Ο Κ Λ Η Ξ	Δ Ι Ο Ν Υ Ξ Ι Ο Υ	Μ Α Ρ Α Ο Ω Ν Ι Ο Ξ
5	Ξ Ο Λ Ω Ν	Ε Ρ Μ Ο Γ Ε Ν Ο Υ	Χ Ο Λ Α Ρ Γ Ε Υ Ξ
	Ε Π Ι Χ Α Ρ Η Ξ	Κ Ρ Α Τ Ω Ν Ο Ξ	Ξ Κ Α Μ Β Ω Ν Ι Δ Η Ξ
	Ι Ξ Ο Κ Ρ Α Τ Η Ξ	Ξ Α Τ Υ Ρ Ο Υ	Κ Υ Δ Α Ο Η Ν Α Ι Ε Υ Ξ
	Α Ν Δ Ρ Ω Ν	Ξ Ω Ξ Α Ν Δ Ρ Ο Υ	Α Μ Α Ξ Α Ν Τ Ε Υ Ξ
	Δ Ι Ο Ν Υ Ξ Ο Γ Ε Ν Η Ξ	Δ Ι Ο Ν Υ Ξ Ι Ο Υ	Π Α Ι Α Ν Ι Ε Υ Ξ
10	Ξ Ι Μ Ω Ν	Ξ Ι Μ Ω Ν Ο Ξ	Π Ο Ρ Ι Ο Ξ
	Φ Ι Λ Ο Ξ Τ Ρ Α Τ Ο Ξ	Δ Ι Ο Ν Υ Ξ Ι Ο Υ	Π Ο Ρ Ι Ο Ξ
	Λ Ε Ω Ν	Ξ Ι Μ Ο Υ	Ε Λ Α Ι Ο Υ Ξ Ι Ο Ξ
	Θ Ε Ο Δ Ο Τ Ο Ξ	Τ Ι Μ Η Ξ Ι Ω Ν Ο Ξ	Φ Λ Υ Ε Υ Ξ

(1) Ἴδε τὰς ἐν τῇ Ἐπεξηγηματικῇ Κειμένῳ τῶν γερμ. γαρτῶν σπουδαίας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου τοπογραφικὰς ἐξηγήσεις (Heft II. Section Pyrgos, s. 42, 43.)

(1) Ἐν τῇ λέξει Πατήσια, ἡ μὲν κατάληξις α φυσικῶς ἐπῆλθε, τοῦ τοπικοῦ ἐπιρρήματος τραπέντος εἰς τοπικὸν ὄνομα ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ, ἄδηλον τοῦτο διατί. Τοῦ δὲ ἀρχτικοῦ ἐν τῇ λέξει Βατή γράμ-